

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Vergaderjaar 2025/26

36 995 Wijziging van de Mediawet 2008 houdende aanpassing van de rijksmediabijdrage

Nr. xxx Nota naar aanleiding van het verslag

Ontvangen

De regering dankt de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de schriftelijke inbreng bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 houdende aanpassing van de rijksmediabijdrage (hierna: het wetsvoorstel). De regering heeft met veel belangstelling kennisgenomen van de vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van D66, de VVD, PRO, het CDA, de BBB en de ChristenUnie.

Hieronder volgt de beantwoording van de gestelde vragen. Hierbij is zoveel mogelijk de indeling van het verslag aangehouden.

I. Algemeen

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de Wijziging van de Mediawet 2008 houdende aanpassing van de rijksmediabijdrage. Deze leden hebben nog enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie hebben geen vragen over de Wijziging van de Mediawet 2008 houdende aanpassing van de rijksmediabijdrage.

De leden van de PRO-fractie hebben met enige zorg kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. In het Hoofdlijnenakkoord 2024-2028 van de toenmalige coalitiepartijen PVV, VVD, NSC en BBB was besloten om de rijksmediabijdrage voor de landelijke publieke omroep met ingang van 2027 met € 100 miljoen structureel te verlagen.¹ Het onderhavige wetsvoorstel stelt nu de minimale omvang van de rijksmediabijdrage in de Mediawet 2008 naar beneden bij in verband met de verschillende bezuinigingen van de afgelopen periode. Na het deels terugdraaien van de bezuinigingen op de rijksmediabijdrage met € 45,0 miljoen resteert voor de landelijke publieke omroep nog altijd een bezuiniging van € 111,7 miljoen vanaf 2027. Bij een besparing van die omvang is het onvermijdelijk dat ook op de programmering wordt bezuinigd, zo wist de regering onlangs te melden.² Van de € 111,7 miljoen wordt voor € 74,0 miljoen bespaard op het mediabudget. Op de kosten bij de NPO organisatie wordt € 17,1 miljoen bespaard, op het

¹ *Hoop, lef en trots. Hoofdlijnenakkoord 2024-2028 van PVV, VVD, NSC en BBB.*

² Beantwoording feitelijke vraag 58 bij de wijziging van de OCW-begroting 2026 samenhangende met de Miljoenennota (2026Z20080).

budget voor de organisatiekosten bij de omroepen € 15,6 miljoen. Tot slot wordt € 5,0 miljoen opgevangen met hogere eigen inkomsten.

1. Deze leden vragen of zij het goed begrijpen dat de landelijke publieke omroep nog altijd € 36,3 miljoen moet bezuinigen op de programmering. Hoeveel programma's en/of zendtijd moet de landelijke publieke omroep vanwege deze bezuiniging laten vervallen?

Naar aanleiding van deze vraag verduidelijkt de regering de omvang van de besparingen op het mediabudget: de besparingen op het mediabudget hebben deels al plaatsgevonden in 2026 (€ 27 miljoen), de resterende besparing op het mediabudget van per saldo € 47 miljoen vindt plaats in 2027. Die besparing is verwerkt in de NPO-begroting voor 2027. Daarin is ook te zien dat de volledige € 45 miljoen die in het coalitieakkoord beschikbaar is gesteld voor het deels terugdraaien van de bezuiniging op de rijksmediabijdrage wordt ingezet voor het verkleinen van de besparing op de programmering en niet voor het terugdraaien van besparingen op organisatiekosten. Het is niet op voorhand te zeggen hoeveel programma's er precies vervallen vanwege de bezuiniging op het mediabudget. Het is aan de NPO en de omroepen om binnen de geldende wettelijke kaders de besparingen in te vullen. Het uitgangspunt daarbij is om de programmering zoveel als mogelijk te ontzien.

De leden van de PRO-fractie merken op dat, behalve het onderhavige wetsvoorstel, sinds september 2026 ook het wetsvoorstel over de hervorming van de landelijke omroep ter internetconsulatie ligt. In de huidige Mediawet 2008 (artikel 2.25) zijn ledenomroepen verplicht om te voldoen aan een minimaal aantal leden om een omroepvergunning te behouden. In de nieuwe wet wordt het leden criterium als enige en verplichte criterium losgelaten. Deze leden zouden willen voorkomen dat vooral kleine ledenomroepen die moeten voldoen aan een verplichte ondergrens van 50.000 leden worden gedwongen om de komende tijd nog kostbare ledenwerfcampagnes en zendtijd in te zetten, terwijl deze verplichte ledeneis met het nieuwe stelsel al in 2029 komt te vervallen. De leden wensen dat alle ledenomroepen zich focussen op het maken van goede programma's en zouden willen voorkomen dat deze ledenomroepen worden gedwongen om de schaarse middelen nog in te zetten voor marketing. De leden willen zo teweeg brengen dat alle omroepverenigingen zich in de jaren 2027 en 2028 meer gaan richten op hun kerntaken en de publieke mediaopdracht (artikel 2.1 Mediawet 2008) voor de nieuwe concessieperiode (zonder verplicht leden criterium) in 2029 van start gaat. Genoemde leden hebben samen met andere partijen het voornemen om het onderhavige wetsvoorstel aan te grijpen om het punt van de ondergrens van het aantal leden te amenderen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de Wijziging van de Mediawet 2008 houdende aanpassing van de rijksmediabijdrage.

De leden van de CDA-fractie merken op dat de Raad van State vindt dat er een deugdelijke onderbouwing ontbreekt die aantoont dat de continuïteit van een goed en gevarieerd publiek media-aanbod gewaarborgd wordt.

2. Kan de regering nader onderbouwen waarom de bekostiging, na de voorgestelde verlaging, nog steeds toereikend is voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht?

De publieke mediaopdracht is in de Mediawet 2008 in algemene en kwalitatieve termen geformuleerd als het 'aanbieden van media-aanbod dat tot doel heeft een breed en divers publiek te voorzien van informatie, waaronder journalistieke inhoud, cultuur en educatie. Door deze algemene formulering is het niet goed mogelijk om een absoluut minimumbedrag te bepalen voor een adequate uitvoering van de publieke mediaopdracht zoals deze op dit moment wettelijk is vastgelegd.

De regering is van mening dat de landelijke publieke omroep ook met de resterende middelen in staat moet worden geacht uitvoering te geven aan de algemeen geformuleerde publieke mediaopdracht. In de Memorie van Toelichting is nader toegelicht waarop de regering deze inschatting baseert. Het gaat daarbij onder andere om een vergelijk met andere Europese landen en de benodigde aanpassing van de prestatieovereenkomst als gevolg van de besparingen. De regering concludeert ook dat bij de voorgenomen besparingsmaatregelen wordt bespaard op de organisatiekosten bij de verschillende organisaties, mede in relatie tot de voorgenomen hervorming van het publieke bestel vanaf 2029, waardoor een deel van de bezuinigingen niet direct het beschikbare programmabudget raakt. De NPO-begroting voor 2027 laat zien hoe de landelijke publieke omroep voornemens is de resterende beschikbare middelen in te zetten voor de programmering in de verschillende genres. De inschatting van de regering is dat met die beschikbare middelen nog steeds voldoende media-aanbod kan worden geproduceerd per genre, om te voldoen aan de in de Mediawet vastgelegde publieke mediaopdracht.

3. Welke concrete gevolgen verwacht de regering voor de pluriformiteit, toegankelijkheid en onafhankelijkheid van het publieke media-aanbod?

Een besparing van deze omvang heeft gevolgen voor de uitvoering van de publieke media-opdracht. Het is daarbij niet op voorhand te zeggen welke concrete gevolgen en impact er wordt verwacht op pluriformiteit en toegankelijkheid van het media-aanbod. Zoals in de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel ook toegelicht is de regering van mening dat de publieke media-opdracht waar pluriformiteit en toegankelijkheid onderdeel van zijn, met de resterende middelen kan worden uitgevoerd. De besparingen doen niet af aan de wettelijke waarborgen voor de onafhankelijkheid van het publieke media-aanbod. De regering acht het van belang dat deze onafhankelijkheid ook bij de uitvoering van de besparingen behouden blijft.

4. Op welke wijze is bij deze verlaging rekening gehouden met het belang van onafhankelijke journalistiek in tijden van mis- en desinformatie?

De regering erkent het belang van onafhankelijke journalistiek als onderdeel van de publieke mediaopdracht. Hoewel de concrete programmatische keuzes bij de landelijke publieke omroep liggen, is het uitgangspunt bij de invulling van de bezuiniging om de programmering zoveel mogelijk te ontzien. Daarom wordt er ook gekort op de budgetten voor organisatiekosten bij de NPO en de omroepen. Daarnaast is de landelijke publieke omroep vooruitlopend op de bezuiniging al in 2026 begonnen met besparingen en worden

waar mogelijk beschikbare reserves ingezet. Dat geeft tijd en ruimte voor een gefaseerde invoering van besparingsmaatregelen, onder andere om rekening te kunnen houden met het belang van onafhankelijke journalistiek. Tot slot wordt de € 45 miljoen waarmee de besparing op de rijksmediabijdrage deels wordt teruggedraaid volledig ingezet voor het verkleinen van de besparing op de programmering en niet voor het terugdraaien van besparingen op organisatiekosten.

De leden van de BBB-fractie onderschrijven het belang van een sterke publieke omroep als pijler onder de democratische rechtsstaat. Een publieke omroep moet zorgen voor betrouwbare journalistiek, pluriformiteit, onafhankelijke nieuwsvoorziening en programma's met publieke waarde voor alle Nederlanders. Tegelijkertijd vinden deze leden dat publiek geld doelmatig moet worden besteed. Daarom kijken de leden kritisch naar de omvang van bestuur, management en overhead binnen het publieke bestel en moeten beschikbare middelen zo veel mogelijk terecht komen bij journalistiek, programmamakers en regionale nieuwsvoorziening. De genoemde leden hechten eraan dat de publieke omroep zichtbaar en herkenbaar blijft voor Nederlanders in alle regio's van het land, en niet uitsluitend vanuit een Hilversums perspectief opereert. Tegen die achtergrond hebben zij nog enkele vragen over de voorgestelde Wijziging van de Mediawet 2008 en de verlaging van de rijksmediabijdrage.

5. Ten eerste vragen de leden van de BBB-fractie of de regering kan aangeven welk deel van de structurele besparing van € 113,9 miljoen naar verwachting wordt gerealiseerd door vermindering van overhead, management en ondersteunende functies, en welk deel direct neerslaat bij journalistiek en programmering.

Na het deels terugdraaien van de bezuinigingen op de rijksmediabijdrage met € 45 miljoen resteert voor de landelijke publieke omroep nog een bezuiniging van € 111,7 miljoen vanaf 2027. Bij een besparing van die omvang is het helaas ook onvermijdelijk dat op de programmering wordt bezuinigd. Van de € 111,7 miljoen wordt voor € 74 miljoen bespaard op het mediabudget. Op de kosten bij de NPO-organisatie wordt € 17,1 miljoen bespaard, op het budget voor de organisatiekosten bij de omroepen € 15,6 miljoen. Tot slot wordt € 5 miljoen opgevangen met hogere eigen inkomsten.

Afgezet tegen de totale kosten op basis van de NPO-begroting voor 2027 betekent dit een relatieve besparing op het mediabudget van circa 10%. Hetzelfde geldt voor de besparing op de kosten bij de NPO-organisatie. Het budget voor de organisatiekosten bij de omroepen wordt met circa 14% gekort.

6. Ten tweede vragen deze leden op welke wijze wordt gemonitord dat de bezuinigingen daadwerkelijk leiden tot een efficiëntere organisatie en niet vooral ten koste gaan van programmamakers en redacties.

De invulling van bezuinigingen kan op basis van de openbare begrotings- en verantwoordingsdocumenten goed worden gemonitord. In de NPO-begroting worden de bezuinigingen nader toegelicht. In de jaarverantwoording van de NPO en de omroepen worden de organisatiekosten al specifiek verantwoord. In het kader van de motie-Van der Plas³ zullen de NPO en de omroepen ook expliciet gaan rapporteren over het percentage

³ Kamerstukken II 2025/2026, 36 800 VIII, nr. 64

organisatiekosten. Hierover wordt uw Kamer nader geïnformeerd in de Mediabegrotingsbrief 2027. Daarnaast wordt de jaarverantwoording jaarlijks getoetst door het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat).

7. Ten derde vragen de leden welke maatregelen de regering neemt om ervoor te zorgen dat de huidige bezuinigingen zoveel mogelijk aansluiten bij de toekomstige inrichting van het bestel.

De bezuinigingen op de landelijke publieke omroep en de beoogde ingangsdatum van de hervorming van het landelijke omroepbestel lopen niet gelijk. Dit betekent ook dat omroepen in eerste instantie de bezuinigingen, dus ook die op organisatiekosten, dienen op te vangen binnen het huidige bestel. Door al in 2026 te starten met het doorvoeren van bezuinigingen en door waar mogelijk reserves in te zetten heeft de landelijke publieke omroep financiële ruimte gecreëerd om in 2027 en 2028 de bezuinigingen gefaseerd door te kunnen voeren. Dat geeft ook ruimte om de bezuinigingen op organisatiekosten zoveel als mogelijk af te kunnen stemmen op de herziening van het bestel.

8. Ten vierde vragen zij welke gevolgen de regering specifiek voor regionale publieke omroepen als gevolg van de voorgestelde verlaging van de rijksmediabijdrage verwacht.

De rijksmediabijdrage aan de regionale publieke omroepen daalt vanaf 2027 met € 1,744 miljoen. De RPO en regionale publieke omroepen zijn erin geslaagd de korting te verwerken in de begroting 2027, waarbij de regionale mediaopdracht volledig ingevuld blijft. In de begroting signaleren de RPO en de omroepen dat er druk wordt ervaren op de bedrijfsvoering vanwege verschillende factoren, waaronder de korting op de rijksmediabijdrage. Dat vraagt om zorgvuldige keuzes en doelmatige inzet van beschikbare middelen.

9. Ten vijfde vragen de genoemde leden of de regering mogelijkheden ziet om samenwerking tussen landelijke, regionale en lokale publieke omroepen verder te versterken zodat beschikbare middelen effectiever kunnen worden ingezet.

De regering staat positief tegenover initiatieven die bijdragen aan een doelmatige inzet van middelen en de versterking van het publieke media-aanbod.

De regering onderschrijft het belang van samenwerking tussen de landelijke, regionale en lokale publieke omroepen. Door waar mogelijk samen te werken en gebruik te maken van elkaars kennis, expertise en voorzieningen kunnen beschikbare middelen doelmatiger worden ingezet. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan samenwerking op het gebied van nieuwsvoorziening, journalistieke producties en technische faciliteiten. Een goed voorbeeld hiervan is 'bureau regio': het journalistieke samenwerkingsverband tussen de 13 regionale omroepen en de NOS. Het is in de eerste plaats aan de publieke omroepen zelf om binnen de geldende wettelijke kaders invulling te geven aan deze samenwerking.

10. Tot slot merken deze leden op dat het Commissariaat wijst op het risico dat noodzakelijke investeringen in digitalisering onder druk komen te staan. Hoe beoordeelt

de regering dit risico en welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen, zo vragen deze leden.

De regering is van mening dat ook met de overgebleven bekostiging van de landelijke publieke omroep hij zijn publieke mediaopdracht kan uitvoeren. Adequaat inspelen op veranderend mediagebruik om de publieke mediaopdracht uit te voeren is hier een belangrijk onderdeel van. Beschikbare middelen moeten daarbij op een dusdanige manier worden ingezet dat de publieke omroep voldoende tegemoetkomt aan veranderingen in het mediagedrag. Zoals ook blijkt uit de meest recente Begroting van de NPO blijft de NPO fors inzetten op een transitie naar digitaal en on demand en intensificeert de NPO de middelen die hij daarvoor inzet.⁴

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met interesse kennisgenomen van onderhavig wetsvoorstel. Ze hebben een aantal vragen.

1. Gevolgen voor stakeholders

11. De leden van de CDA-fractie vragen of de regering nader kan toelichten op welke Europese vergelijkingen zij haar conclusie baseert dat de Nederlandse landelijke publieke omroep ook na de bezuiniging geen uitzonderlijke positie inneemt. Hoe verhoudt Nederland zich tot vergelijkbare Europese landen op het gebied van publieke mediabekostiging per inwoner, de omvang van de publieke mediaopdracht en de waarborgen voor pluriformiteit en onafhankelijkheid?

Onderzoek van onder meer de European Broadcasting Union (hierna: de EBU), zoals hun jaarlijkse rapport *Funding of Public Service Media*, laat zien dat Nederland met de uitgaven aan de publieke omroep per inwoner ook na de bezuinigingen rond het gemiddelde van de Europese landen zit. Nederland scoort ten opzichte van vergelijkbare landen in Noordwest-Europa relatief laag als het gaat om uitgaven per inwoner. Het nu voorliggende voorstel voorziet daarbij geen wijzigingen ten aanzien van de omvang van de publieke mediaopdracht en de waarborgen voor pluriformiteit en onafhankelijkheid.

De leden van de CDA-fractie merken op dat de huidige Mediawet 2008 via een prestatieovereenkomst het aanbod van levensbeschouwelijke programma's en programma's over wereldgodsdiensten waarborgt.

12. Deze leden vragen of de verlaging van de rijksmediabijdrage gevolgen heeft voor deze prestatieovereenkomst. Zo ja, kan de regering toelichten welke gevolgen dat zijn? Recentelijk hebben de NPO en OCW de prestatieovereenkomst met twee jaar verlengd tot en met 2028. Onderdeel van deze verlenging was het wijzigen van een klein aantal afspraken in het licht van de bezuinigingen vanaf 2027, zoals ook blijkt uit de recente publicatie in de Staatscourant.⁵ De prestatieafpraak met betrekking tot het borgen van een bepaald budget voor levensbeschouwelijke programma's is hierbij niet gewijzigd.

13. De leden van de CDA-fractie vragen de regering nader toe te lichten hoe de bezuiniging op organisatiekosten bij de verschillende organisaties zich verhoudt tot de voorgenomen hervorming van het publieke bestel vanaf 2029.

⁴ NPO Begroting 2027

⁵ Stcrt. 2026, 31074

De bezuinigingen op de landelijke publieke omroep en de beoogde ingangsdatum van de hervorming lopen niet gelijk. De bezuinigingen krijgen hun beslag vanaf 2027 en de ingangsdatum van het nieuwe bestel is voorzien voor 2029. Dit betekent ook dat omroepen in eerste instantie de bezuinigingen op organisatiekosten dienen op te vangen binnen het huidige bestel. Uiteraard is het goed wanneer NPO en omroepen waar mogelijk bij keuzes in besparingsmogelijkheden voorsorteren op het nieuwe bestel vanaf 2029. Dat de bezuinigingen op het budget voor organisatiekosten bij de omroepen gefaseerd worden doorgevoerd helpt daarbij.

14. De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de regering momenteel in feite eerst de hoogte van de beschikbare rijksmediabijdrage vaststelt en vervolgens concludeert dat dit bedrag toereikend moet zijn om de publieke mediaopdracht adequaat uit te voeren. Acht de regering dit de juiste volgorde? Zou niet eerst moeten worden vastgesteld wat nodig is voor een adequate uitvoering van de publieke mediaopdracht om vervolgens op basis van die analyse te bepalen welke publieke financiering noodzakelijk is?

De regering ziet dat de algemene omschrijving van de publieke mediaopdracht, en de verschillende waarden daarbij, het moeilijk maken om een absoluut minimumbedrag te bepalen voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht. Zoals in de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel uiteengezet is de regering van mening dat met de resterende beschikbare middelen de publieke mediaopdracht door de landelijke publieke omroep kan worden uitgevoerd.

15. Hoe voorkomt de regering dat met de gekozen benadering het budget niet uit de publieke mediaopdracht volgt, maar de uitvoering van de publieke mediaopdracht steeds verder wordt aangepast naar gelang het beschikbare budget?

De publieke mediaopdracht is wettelijk vastgelegd in de Mediawet 2008 en vormt het uitgangspunt voor de uitvoering daarvan door de landelijke publieke omroep. Een verlaging van de rijksmediabijdrage betekent niet dat de wettelijke publieke mediaopdracht wordt aangepast. De regering dient bij een voorgenomen verlaging te beoordelen of de publieke mediaopdracht met de resterende middelen nog adequaat kan worden uitgevoerd. Daarbij zijn ook de waarborgen uit artikel 5 van de Europese verordening mediavrijheid (EMFA) van belang.

Daarnaast is de minimale omvang van de rijksmediabijdrage wettelijk vastgelegd. Een verlaging daarvan vereist een wetswijziging, waardoor het parlement zich hierover kan uitspreken. De regering is, zoals in de memorie van toelichting is onderbouwd, van mening dat de publieke mediaopdracht ook met de resterende middelen adequaat kan worden uitgevoerd.

16. De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat het Commissariaat een risico ziet voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht en de publieke waarden die daarbij horen, terwijl er ook investeringen nodig zijn voor de digitale transitie. Heeft de regering naar aanleiding van de uitvoeringstoets gesproken met het Commissariaat? Hoe reageerde het Commissariaat bijvoorbeeld op de in de memorie van toelichting uiteengezette argumentatie dat de resterende middelen toereikend zijn voor een adequate uitvoering

van de publieke mediaopdracht?

Naar aanleiding van de uitvoeringstoets heeft overleg plaatsgevonden met het Commissariaat. De regering benadrukt dat het Commissariaat in zijn uitvoeringstoets expliciet aangeeft dat de voorgenomen aanpassing van de Mediawet 2008 geen direct effect heeft op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Technisch gezien achten zij de aanpassing daarom uitvoerbaar en handhaafbaar. Echter de zorgen en risico's die het Commissariaat in zijn uitvoeringstoets heeft uitgesproken en gesignaleerd zijn door de uiteengezette argumentatie in de memorie van toelichting niet weggenomen.

17. De leden van de ChristenUnie-fractie is ter ore gekomen dat de NPO de samenwerking met Socutera, die reclamespots van goede doelen uitzendt, beëindigt. De gratis zendtijd gaat na de eerste helft van 2027 verdwijnen. Deze leden vragen hoe de regering kijkt naar dit besluit van de NPO. Klopt het dat de regering in het verleden heeft toegezegd dat de gratis zendtijd zou blijven bestaan? De leden vragen of er een verband is tussen dit besluit en het besluit van de regering om de rijksmediabijdrage te verlagen. Is de regering bereid om met de NPO te spreken om te bezien hoe deze gratis zendtijd alsnog behouden kan blijven en de Kamer over de uitkomsten hiervan te informeren? Zo nee, waarom niet?

Nadat in 1987 de wettelijke basis voor specifieke zendtijd voor instellingen zoals Socutera is vervallen, heeft de NOS steeds op vrijwillige basis gratis zendtijd ter beschikking gesteld. Er is in 1988 via Kamervragen met de Eerste Kamer gecommuniceerd over de zendtijd voor Socutera. Dat ging over het dalend bereik.⁶ Bij gelegenheid van een wijziging van de Mediawet in 1992⁷ is in de Memorie van Toelichting bij die wetswijziging aangegeven dat mededelingen zoals van Socutera onder de programmatische taak van de NOS kunnen vallen, waarmee de mogelijkheid behouden bleef zendtijd ter beschikking te stellen. Of en hoeveel zendtijd de NOS beschikbaar wil stellen is, zo blijkt ook uit de genoemde parlementaire geschiedenis, aan de NOS. Het besluit van de NPO de zendtijd van Socutera in 2027 te beëindigen is een eigen afweging die aan de NPO is. NPO heeft het ministerie hiervan in april 2026 op de hoogte gesteld alsook de redenen waarom gekozen is voor beëindiging. Een van deze redenen is de programmatische aanpassingen op NPO 2 mede als gevolg van de verlaging van de rijksmediabijdrage. Daarnaast spelen voor de NPO ook andere overwegingen. NPO geeft in zijn besluit verder aan dat er binnen het bestaande publieke domein passende alternatieven zijn. Zo kunnen goede doelen tegen een gereduceerd tarief reclamezendtijd inkopen bij de STER. Daarnaast zijn er vergeleken met de jaren tachtig inmiddels vele (digitale) manieren voor goede doelen om doelgroepen te bereiken. Tot slot constateert het kabinet dat Socutera de gratis zendtijd tegen vergoedingen beschikbaar stelt aan derden. Daarmee functioneert Socutera onder de vlag van de branchevereniging Goede Doelen Nederland feitelijk als een soort Ster binnen de publieke omroep. De regering is met de NPO van mening dat hier sprake is van een vorm van commerciële exploitatie van publieke zendtijd door derden die niet past binnen het publieke bestel en waarvoor ook geen wettelijke grondslag bestaat. Om deze redenen ziet de regering geen aanleiding met de NPO te bespreken hoe gratis zendtijd behouden zou moeten blijven.

⁶ Kamerstukken I, 1987/1988, Aangangsel van de Handelingen nr. 27

⁷ Stcrt. 1994, 385

1.1. Overige media-instellingen

De leden van de CDA-fractie merken op dat de invulling van de kortingen van deze organisaties (regionale en lokale publieke omroep, het Commissariaat en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek) vraagt dat zij keuzes moeten maken in hun taakuitvoering. De regering stelt dat die kortingen door de betreffende instellingen binnen de taakuitvoering kunnen worden opgevangen.

18. Deze leden vragen zich af hoe zij dit moeten begrijpen, nu deze organisaties op grond van de Mediawet een wettelijke taak hebben. Kan de regering per organisatie toelichten welke keuzes in de taakuitvoering mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan die wettelijke taak? Hoe wordt geborgd dat de continuïteit en kwaliteit van deze taakuitvoering behouden blijven?

De regering heeft hiermee niet bedoeld dat organisaties hun wettelijke taken niet meer moeten uitvoeren. De korting op de rijksmediabijdrage voor deze instellingen kan er wel toe leiden dat taken op een andere manier worden uitgevoerd. Uit de ingediende begrotingen voor 2027 van de betreffende instellingen blijkt dat de continuïteit en kwaliteit van de taakuitvoering behouden blijft.

2. Financiële gevolgen

De leden van de D66-fractie lezen dat bij de voorgenomen besparingsmaatregelen wordt bespaard op de organisatiekosten bij de verschillende organisaties, waardoor een deel van de bezuinigingen niet direct het beschikbare programmabudget raakt.

19. Daartoe vragen deze leden de regering op welke wijze erop wordt toegezien dat de besparingen voor een groot deel daadwerkelijk terechtkomen bij organisatiekosten.

Van de totale bezuiniging van € 111,7 miljoen wordt € 74 miljoen bespaard op het mediabudget. Op de kosten bij de NPO-organisatie wordt € 17,1 miljoen bespaard, op het budget voor de organisatiekosten bij de omroepen € 15,6 miljoen. Tot slot wordt € 5 miljoen opgevangen met hogere eigen inkomsten.

Afgezet tegen de totale kosten op basis van de NPO-begroting 2027 betekent dit een relatieve besparing op het mediabudget van circa 10%. Hetzelfde geldt voor de besparing op de kosten bij de NPO-organisatie. Het budget voor de organisatiekosten bij de omroepen wordt met circa 14% gekort.

De invulling van bezuinigingen kan op basis van de openbare begrotings- en verantwoordingsdocumenten goed worden gemonitord. In de NPO-begroting worden de bezuinigingen nader toegelicht. In de jaarverantwoording van de NPO en de omroepen worden de organisatiekosten al specifiek verantwoord. In het kader van de motie-Van der Plas⁸ zullen de NPO en de omroepen ook expliciet gaan rapporteren over het percentage organisatiekosten. Hierover wordt uw Kamer nader geïnformeerd in de Mediabegrotingsbrief 2027. Daarnaast wordt de jaarverantwoording jaarlijks getoetst door het Commissariaat.

3. Consultatie en toetsen

⁸ Kamerstukken II 2025/2026, 36 800 VIII, nr. 64

3.1 Overige onderwerpen

De leden van de D66-fractie lezen dat Nederlandse Audiovisuele Producenten Alliantie (NAPA) vraagt om meer publiek-private samenwerking om de impact van de bezuinigingen te verzachten. Deze leden zijn daarom ook blij om te zien dat er uitvoering wordt gegeven aan de motie-Mohandis/Paternotte.⁹

19. Deze leden vragen de regering welke concrete stappen worden ondernomen om de publiek-private samenwerking binnen de mediasector te versterken. Op welke wijze wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang?

In de Mediabegrotingsbrief voor 2026 is de Kamer geïnformeerd over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de motie-Mohandis/Paternotte over publiek-private samenwerking in de Nederlandse mediasector.¹⁰ Tijdens het Commissiedebat landelijke publieke omroep op 24 september 2026 is toegezegd dat de Kamer medio november in de Mediabegrotingsbrief 2027 een nieuwe stand van zaken ontvangt. Daarnaast is de regering voornemens om begin volgend jaar het bredere kader van publiek-private samenwerking te schetsen in het kader de inzet op integraal mediabeleid.

3.2. Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets door Commissariaat

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of het klopt dat de uitvoerbaarheidstoets niet is gedeeld met het parlement.

20. Is de regering bereid om dit alsnog te doen?

De uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets van het Commissariaat is abusievelijk niet op de juiste wijze gepubliceerd op de Wetgevingskalender. Sinds 2 oktober 2026 is het juiste bestand daar beschikbaar gesteld en gepubliceerd. Daarmee is de toets inmiddels alsnog openbaar beschikbaar.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Rianne Letschert

⁹ Kamerstukken II 2024/2025, 32 827, nr. 339

¹⁰ Kamerstuk 36 800-VIII, nr. 16